

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики та
просторового планування

/ А.М. Мамедов /

19 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Нормопроектувальна техніка»

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
081	Право
	назва спеціалізації
	Будівельне та містобудівне право

Розробники

Бабюк А.М., к.ю.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №12 від 19 червня 2021 року

Завідувач кафедри

(Перегуда С.В.).

(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності
(НКМС): "Право"

Протокол №3 від 18 червня 2021 року

Голова НКМС

(Сердюк Н.А.)

(прізвище та ініціали)

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

БАКАЛАВР

Кафедра політичних наук і права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету урбаністики та
просторового планування

_____ / **А.М. Мамедов** /
19 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Нормопроектувальна техніка»

(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
081	<i>Право</i>
	назва спеціалізації
	Будівельне та містобудівне право

Розробники

Бабюк А.М., к.ю.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політичних наук і права

протокол №12 від 19 червня 2021 року

Завідувач кафедри _____ (*Перегуда Є.В.*).
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності
(НКМС): "Право"

Протокол №3 від 18 червня 2021 року

Голова НКМС _____ (*Сердюк Н.А.*)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2021-2022 рр.

шифр	Бакалавр ОПП	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження
	Назва спеціальності (спеціалізації)	на Кредитів	Обсяг годин					Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР	РГ	р				
				Разом	у тому числі									
			Л	Лр	Пз									
081	Право (Будівельне та містобудівне право)	3	90	30	16		14		1			3	7	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає в тому, що вона дає теоретичні і прикладні знання про засоби і правила нормопроектувальної техніки, особливості використання юридичної термінології, напрямки запобігання і техніко-юридичні аспекти усунення помилок у процесі здійснення нормопроектувальної діяльності, порядок здійснення правової експертизи проектів нормативно-правових актів в Україні та ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.

Вона має важливе значення для підготовки юристів, оскільки допомагає оволодіти методикою аналізу різних аспектів нормотворчої діяльності, розуміти особливості проведення правової експертизи і державної реєстрації нормативно-правових актів, формує навички з підготовки і прийняття нормативно-правових актів.

Завдання – полягає у вивченні чинного законодавства, принципів, закономірностей розвитку законодавства, виховання правової свідомості та правової поведінки студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- оволодіти сучасними методами аналізу норм права, термінологічно-понятійним апаратом;
- зрозуміти сутність, природу та генезис правових явищ, вміти здійснювати їх аналіз та узагальнення, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки подій і процесів;
- знати основні положення законодавчих актів, які регламентують питання створення нормативно-правових актів та їх державної реєстрації;
- на основі методів наукового пошуку опанувати новітні концепції, оволодіти елементами наукового підходу до вивчення архівних матеріалів

Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання. ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. ПРН5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою
ЗКЗ	Знання та розуміння	

	предметної області та розуміння професійної діяльності	обґрунтованістю. ПРН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного і всебічного встановлення певних обставин. ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту. ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності. ПРН20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
СК2	Знання і розуміння ретроспективи формування правових і державних інститутів.	
СК3	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи	
СК7	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів різних галузей права.	
СК8	Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти	
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти**:
- орієнтуватися в системі правових актів, що регламентують питання нормопроєктувальної техніки;

- набувати навичок та знань щодо підготовки і прийняття нормативно-правових актів;

- правильно використовувати юридичні терміни та конструкції у текстах нормативно-правових актів;

- аналізувати типові помилки, що виникають у процесі нормопроєктувальної діяльності, а також визначати способи їх усунення;

- застосовувати набуті знання й уміння на практиці.

Для реалізації мети студент повинен **знати**:

- категоріальний апарат нормотворчості і нормопроєктувальної техніки;

- вимоги, що ставляться до різних видів нормотворчих процедур, а також до змісту, структури і форми нормативно-правових актів;
 - методику проведення правової та інших видів експертиз проектів нормативно-правових актів;
 - порядок та умови здійснення державної реєстрації нормативно-правових актів;
 - особливості ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів;
 - порядок набрання чинності нормативно-правовими актами;
- Володіти:** навичками критичного аналізу явищ і процесів, розвитку аналітичних умінь, здатності до теоретичних узагальнень.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вивчення курсу «Нормопроектувальна техніка» здійснюється у формі лекцій, практичних занять, самостійної роботи студентів над першоджерелами та навчально-методичною літературою, написання індивідуальних завдань (курскових робіт), модульного контролю, складання іспиту.

Лекція як провідна організаційна форма навчального процесу вводить в предметне правове поле, знайомить з найбільш важливими проблемами сучасної юридичної науки (світової та вітчизняної), забезпечує системність знань. Наявність конспекту лекцій допоможе студентам здобути цілісні знання з опорою на новітні досягнення світової та вітчизняної соціогуманітарної науки. Викладач постійно оновлює, доопрацьовує, систематизує лекційний матеріал, подає його в навчально-орієнтованій інтерпретації.

Практичне заняття – колективна форма аудиторних занять, активний метод перевірки знань, якому передують лекція і самостійне опрацювання студентами джерел, практики його застосування, посібників, підручників, поточних публікацій в друкованих та електронних ЗМІ, власного конспекту лекцій. Під час семінарів студенти виступають з підготовленими доповідями, беруть участь в обговоренні інших доповідей (дискусії), формулюють запитання, виступають з рецензіями, висловлюють власні оцінки, погляди, демонструють вміння та навички правового аналізу новітніх історико-правових процесів та явищ.

Плани семінарських занять для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» охоплюють 7 тем з курсу «Нормопроектувальна техніка» і розраховані на 16 години лекційних і 14 години практичних занять. Кожна тема містить окремі питання, висвітлення яких розкриває певну правову проблему в цілому. Плани семінарів не дублюють лекційного курсу, а розширюють, конкретизують і доповнюють його.

Для підготовки кожної теми семінарів студентам пропонується список рекомендованої літератури, опрацювання якої дозволить ґрунтовно опанувати відповідну проблематику. Рекомендованою літературою можна скористатися на Освітньому сайті КНУБА, в читальному залі бібліотеки КНУБА, в навчально-методичному кабінеті кафедри політичних наук і права (ауд. 432). Крім того, бібліотека та навчально-методичний кабінет володіють розгалуженими фондами періодичних видань, ознайомлення з якими допоможе студентам актуалізувати отримані юридичні знання, зокрема виникнути в специфіку здійснення митного контролю та митного оформлення.

Під час роботи на семінарі студенти повинні продемонструвати свої знання вільно оперуючи засвоєним понятійно-категоріальним апаратом.

Високу оцінку студент отримує тоді, коли системно логічно висвітлює навчальну проблему своїми словами, користуючись власним конспектом та відповідними записами.

Перші доповіді з питань семінару варто розраховувати на 10-15 хв., як правило, з трибуни перед аудиторією. Подальше обговорення доповіді включає такі форми участі в семінарі: доповнення, запитання, зауваження, побажання, розгорнута оцінка. Регламент участі в обговоренні доповіді – до 5 хв.

Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево в ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводить інший викладач, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів на початку вивчення дисципліни.

ЗМІСТ КУРСУ

Змістовий модуль 1.

Нормопроектувальна техніка як навчальна дисципліна

Тема 1. Поняття та загальна характеристика нормопроектувальної техніки

План

1. Предмет і структура навчальної дисципліни «Нормопроектувальна техніка».
2. Завдання і значення нормопроектувальної техніки для зміцнення законності і правопорядку, підвищення рівня правової і культури професійного юриста, формування правової держави в Україні.
3. Місце і значення нормопроектувальної техніки в системі професійної юридичної освіти і юридичній практиці.
4. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Нормопроектувальна техніка».

Тема 2. Теоретично-правові засади нормотворчості в Україні

План

1. Поняття і сутність нормотворчості. Види та принципи нормотворчості.
2. Основні принципи нормотворчості: законність, науковість, рівень юридичної техніки, гуманізм, демократизм, гласність.
3. Нормотворчий процес: поняття, сутність, етапи та стадії.
4. Поняття нормотворчих відносин: їх види, суб'єкти і об'єкти, нормотворча компетенція.
5. Правове регулювання нормотворчої діяльності в Україні.

Тема 3. Правила формування змісту та структура нормативних актів

План

1. Поняття і класифікація юридичних документів. Поняття і види правових актів.
2. Нормативно-правові акти: поняття, юридичні властивості та види. Співвідношення нормативно-правових актів з іншими джерелами норм права.
3. Нормативні правові договори: поняття і види.
4. Нормативні судові рішення (судові прецеденти): поняття, особливості та види.
5. Міжнародне право і правова система України: їх взаємозв'язок і взаємодія

Тема 4. Мова і стиль нормативно-правового акту. Система структурних одиниць та вимоги до нормативно-правового акту

План

1. Вимоги до внутрішньої форми нормативно-правового акту.
2. Структурні одиниці нормативно-правового акту. Заголовок та преамбула як структурні одиниці нормативно-правового акту.
3. Структурні одиниці тексту нормативно-правового акту. Заключні положення, примітки, додатки як правила щодо форми нормативно-правового акту.
4. Формальні (реквізитні) вимоги стосовно форми нормативно-правового акту.
5. Види нормативно-правових актів. Орган, який приймає нормативно-правовий акт. Назва, дата його прийняття та реєстраційний номер.

Тема 5. Антикорупційна експертиза проєктів нормативно-правових актів

План

1. Правова основа проведення антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів.
2. Поняття та завдання антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів.
3. Суб'єкти та предмет антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів.
4. Методологія проведення антикорупційної експертизи. Корупціогенні фактори та техніко-юридичні недоліки проєктів нормативно-правових актів, способи їх виявлення та оцінки. Шляхи усунення корупціогенних факторів у нормопроектуванні.
5. Проведення громадської антикорупційної експертизи. Особливості проведення антикорупційної експертизи Національним агентством з питань запобігання корупції.

Тема 6. Державна реєстрація нормативно-правових актів та ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів

План

1. Поняття та значення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів (ЄДРНПА). Мета створення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
2. Правові засади створення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
3. Міністерство юстиції України як держатель Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
4. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1.

Нормопроектувальна техніка як навчальна дисципліна

Практичне заняття 1

Тема 1. Поняття та загальна характеристика нормопроектувальної техніки

1. Навчальна дисципліна «Нормопроектувальна техніка» і її значення для підготовки юристів.
2. Поняття та ознаки нормопроектувальної техніки.
3. Елементи нормопроектувальної техніки.
4. Поняття та загальна характеристика засобів і правил нормопроектувальної техніки.
5. Стан нормопроектувальної техніки в Україні та перспективи її вдосконалення.
6. Значення нормопроектувальної техніки для зміцнення законності і правопорядку, підвищення рівня культури професійного юриста, формування правової держави в Україні.

Практичне заняття 2

Тема 2. Теоретично-правові засади нормотворчості в Україні

1. Специфіка та види правового регулювання нормотворчої діяльності.
2. Суб'єкти нормотворення.
3. Нормотворча компетенція.
4. Особливості нормотворчого процесу в органах державної влади і місцевого самоврядування.
5. Нормотворча пропозиція.
6. Розроблення концепції проекту нормативного акта.
7. Підготовка проекту нормативного акта.
8. Подання проекту нормативного акта суб'єкта нормотворення.
9. Винесення проекту нормативно-правового акта на обговорення громадськості.
10. Розгляд і прийняття проекту нормативного акта.
11. Офіційне оприлюднення нормативно-правових актів.
12. Порядок набрання чинності актами, виданими різними суб'єктами нормотворчості.
13. Контроль у сфері нормотворчої діяльності.

Практичне заняття 3

Тема 3. Правила формування змісту та структура нормативних актів

1. Вимоги до змісту нормативних актів.
2. Порядок викладення матеріалу в нормативних актах.
3. Поняття, ознаки та значення юридичних конструкцій у нормопроектувальній техніці.
4. Вимоги до внутрішньої форми нормативних актів.
5. Структурні одиниці тексту нормативних актів.
6. Реквізитні вимоги стосовно форми нормативних актів.

7. Правила використання юридичної термінології у нормопроектувальній діяльності.
8. Вимоги до стилю нормативних актів.

Практичне заняття 4

Тема 4. Мова і стиль нормативно-правового акту. Система структурних одиниць та вимоги до нормативно-правового акту

1. Загальна характеристика юридичної мови.
2. Система лінгвістичних засобів нормативно-правового акту. Лексичні та синтаксичні правила.
3. Стиль нормативно-правових актів. Вимоги до стилю нормативно-правових актів.
4. Види юридичного письма.
5. Тональність юридичного письма.

Практичне заняття 5

Тема 5. Антикорупційна експертиза проєктів нормативно-правових актів

1. Поняття і види помилок при застосуванні правил і засобів нормопроектувальної техніки.
2. Причини, основні напрямки запобігання, техніко-юридичні аспекти усунення помилок при здійсненні нормопроектувальної діяльності.
3. Поняття, необхідність і зміст експертизи проєктів нормативних актів.
4. Види експертиз нормативних актів та їх характеристика.
5. Зміст і роль антикорупційної експертизи у забезпеченні належної якості нормативних актів.
6. Принципи і методи здійснення антикорупційної експертизи проєктів нормативних актів.
7. Проблеми вдосконалення антикорупційної експертизи проєктів нормативних актів в Україні.

Практичне заняття 6

Тема 6. Державна реєстрація нормативно-правових актів та ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів

1. Правове регулювання державної реєстрації нормативно-правових актів.
2. Органи, що здійснюють державну реєстрацію нормативно-правових актів.
3. Акти, що підлягають державній реєстрації.
4. Вимоги до нормативно-правових актів, що подаються на державну

- реєстрацію.
5. Терміни подачі нормативно-правових актів та терміни їх реєстрації.
 6. Підстави та порядок відмови в державній реєстрації нормативно-правових актів.
 7. Скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правового акта.
 8. Поняття та значення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів (ЄДРНПА).
 9. Мета створення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
 10. Правові засади створення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
 11. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
 12. Доступ до інформації, що міститься в Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів.
 13. Систематизація нормативно-правових актів.

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Завдання для самостійної роботи

1) Підготуйте доповідь на одну із запропонованих тем:

1. Особливості правового регулювання нормотворчої діяльності в Україні.
2. Суб'єкти та стадії законотворчого процесу здійснюваного єдиним органом законодавчої влади в Україні.
3. Особливості процесу розробки та прийняття нормативно-правових актів в Україні.
4. Проблеми правового регулювання питання прийняття нормативно-правових актів шляхом Всеукраїнського референдуму.
5. Порядок розробки актів Президента України.
6. Нормотворча діяльність в системі органів виконавчої влади в Україні.
7. Участь членів територіальної громади у процесі розробки та прийняття нормативно-правових актів органами місцевого самоврядування.
8. Особливості прийняття рішень членами територіальної громади безпосередньо.
9. Порядок розробки і прийняття спільних нормативно-правових актів.
10. Порядок розробки і прийняття інших видів правових актів (на вибір).

2) Проаналізуйте та зробіть загальні висновки щодо:

1. Показників законотворчої роботи здійснюваної Верховною Радою України за останні 5 років.
2. Показників результатів експертної діяльності (на вибір).
3. Показників нормотворчої діяльності Президента України.
4. Показників нормотворчої діяльності в системі органів виконавчої влади (на вибір).
5. Показників нормотворчої діяльності в органах місцевого самоврядування.
6. Показників участі громадськості у нормотворчому процесі (на вибір).
7. Стану реалізації Плану (планів) заходів Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС за останні 5 років.
8. Даних щодо кількісних показників нормативно-правових актів вищої юридичної сили, які втратили юридичну силу/були скасовані за останні 5 років в Україні.
9. Судової практики у сфері визнання нормативно-правових актів такими, що не відповідають закону (на вибір).

3) Надайте загальну характеристику:

1. Нормотворчої діяльності в Україні.
2. Стану чинного законодавства з точки зору додержання правил та вимог нормопроектувальної техніки.
3. Різних видів нормативно-правових актів.
4. Нормотворчого процесу в органах державної влади (на вибір).
5. Нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування (на вибір).
6. Набуття чинності різними видами нормативно-правових актів (на вибір).

7. Скасування/втрати чинності різними видами нормативно-правових актів (на вибір).
8. Здійснення правової експертизи та юридичного значення її результатів
9. Утворення та ведення реєстрів правових актів на місцевому рівні.

4. Запропонуйте власні підходи до розв'язання дискусійного питання:

1. Судова практика як джерело права в Україні.
2. Проблеми розмежування нормотворчої компетенції.
3. Нормативно-правові акти місцевого самоврядування: їх роль та місце в системі законодавства та правовій системі України.
4. Значення результатів антикорупційної експертизи.
5. Значення результатів гендерно-правової експертизи.

МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Вивчення курсу «Транспортне право» в організаційному плані здійснюється за модульно-рейтинговою системою, яка спрямована на активізацію поглибленого засвоєння студентами конституційно-правових явищ, сучасних державно-правових відносин і політичних процесів і самостійну творчу роботу з формування власної правової культури.

Рейтингова оцінка з дисципліни – це сума оцінок (балів) усіх видів навчання студентів, які передбачаються навчальною програмою. До них відносяться :

- відвідування лекцій і наявність та якість конспектів лекцій;
- відвідування семінарів та участь в них:
 - а) виступи з доповідями ,
 - б) доповнення доповідей,
 - г) вміння формулювати і ставити питання, вести дискусії
- написання та захист індивідуальних завдань.

Модульний контроль проводиться після завершення практичних занять і здійснюється за навчальними матеріалами, що розглядалися в курсі. Формою модульного контролю є письмові контрольні роботи, тестування та усне опитування студентів.

До модульного контролю допускаються студенти, які виконали усі види навчальних робіт, передбачених навчальною програмою.

Студенти, які не пройшли модульний контроль, не допускаються до підсумкового контролю (екзамену).

За дозволом деканату та за згодою кафедри окремі студенти (при наявності необхідної мотивації) можуть в додатковий час спробувати підвищити свій рейтинг модульного контролю.

При оцінюванні знань студентів використовується чотирибальна шкала оцінювання (5, 4, 3, 2), яка водночас приводиться у відповідність до європейської шкали оцінювання ECTS за таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота						ІЗ	Сума
ЗМ1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
13	13	14	13	13	14	20	100

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет і структура навчальної дисципліни «Нормопроектувальна техніка».
2. Завдання і значення навчальної дисципліни «Нормопроектувальна техніка» для зміцнення законності і правопорядку, підвищення рівня правової і культури професійного юриста, формування правової держави в Україні.
3. Місце і значення навчальної дисципліни «Нормопроектувальна техніка» в системі професійної юридичної освіти і юридичній практиці.
4. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Нормопроектувальна техніка».
5. Поняття і сутність нормотворчості.

6. Види нормотворчості та їх загальна характеристика.
7. Референдум або народна нормотворчість.
8. Законотворчість і підзаконна нормотворчість.
9. Основні принципи нормотворчості: законність, науковість, рівень юридичної техніки, гуманізм, демократизм, гласність.
10. Нормотворчий процес: поняття та сутність.
11. Етапи та стадії нормотворчого процесу.
12. Поняття і види нормотворчих відносин.
13. Суб'єкти і об'єкти нормотворчих відносин.
14. Нормотворча компетенція.
15. Правове регулювання нормотворчої діяльності в Україні.
16. Поняття і класифікація юридичних документів.
17. Поняття і види правових актів.
18. Нормативно-правові акти: поняття, юридичні властивості та види.
19. Співвідношення нормативно-правових актів з іншими джерелами норм права.
20. Нормативні правові договори: поняття і види.
21. Нормативні судові рішення (судові прецеденти): поняття, особливості та види.
22. Міжнародне право і правова система України: їх взаємозв'язок і взаємодія.
23. Поняття та ознаки юридичної техніки як чинника ефективності правотворчої, правореалізаційної та правозастосовної діяльності.
24. Проблема визначення та співвідношення понять «юридична техніка», «правотворча техніка», «законодавча техніка», «нормопроектувальна техніка» у нормативних та наукових джерелах.
25. Поняття та ознаки нормопроектувальної техніки.
26. Елементи нормопроектувальної техніки: засоби й правила нормотворчої техніки.
27. Поняття та загальна характеристика правил нормопроектувальної техніки.
28. Поняття та загальна характеристика засобів нормопроектувальної техніки.
29. Стан нормопроектувальної техніки в Україні та перспективи її використання.
30. Правила формування змісту нормативно-правових актів: загальна характеристика.
31. Правила досягнення відповідності правових норм ціннісним установкам суспільства (соціальна адекватність).
32. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів.
33. Логічність викладення матеріалу в нормативно-правовому акті.
34. Поняття та ознаки юридичних конструкцій у нормопроектувальній техніці.
35. Значення юридичних конструкцій у нормопроектувальній техніці.

36. Принципи права та правила їх використання.
37. Юридичні дефініції: поняття та основні ознаки.
38. Види юридичних дефініцій та їх місце у тексті нормативно-правового акту.
39. Значення юридичних дефініцій для формування змісту нормативноправових актів.
40. Правові презумпції: поняття, ознаки та види.
41. Значення правових презумпцій для формування змісту нормативноправових актів.
42. Поняття, види та значення фікцій.
43. Аксиоми: поняття та особливості їх використання.
44. Вимоги до внутрішньої форми нормативно-правового акту.
45. Структурні одиниці нормативно-правового акту.
46. Заголовок та преамбула як структурні одиниці нормативно-правового акту.
47. Заключні положення, примітки, додатки як правила щодо форми нормативно-правового акту.
48. Формальні (реквізитні) вимоги стосовно форми нормативно-правового акту.
49. Вид правового акту. Назва, дата його прийняття та реєстраційний номер.
50. Загальна характеристика юридичної мови.
51. Система лінгвістичних засобів нормативно-правового акту.
52. Лексичні та синтаксичні правила.
53. Юридична термінологія.
54. Правила використання юридичної термінології у нормопроектувальній діяльності.
55. Стил нормативно-правових актів.
56. Вимоги до стилю нормативно-правових актів.
57. Тональність юридичного письма.
58. Поняття і види помилок при застосуванні правил і засобів нормопроектувальної техніки.
59. Основні змістовні помилки при застосуванні правил і засобів нормопроектувальної техніки.
60. Основні формальні помилки при застосуванні правил і засобів нормопроектувальної техніки.
61. Причини та основні напрямки попередження та усунення помилок при застосуванні правил і засобів нормопроектувальної техніки.
62. Поняття і зміст експертизи проєктів нормативно-правових актів.
63. Значення експертизи проєктів нормативно-правових актів.
64. Види правової експертизи нормативно-правових актів та їх характеристика.
65. Правова експертиза проєктів нормативно-правових актів.
66. Зміст та роль правової експертизи у забезпеченні належної якості нормативно-правових актів.

67. Принципи і методи здійснення правової експертизи проєктів нормативно-правових актів.
68. Проблеми удосконалення правової експертизи проєктів нормативно-правових актів в Україні.
69. Правова основа проведення антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів.
70. Поняття та завдання антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів.
71. Суб'єкти та предмет антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів.
72. Методологія проведення антикорупційної експертизи.
73. Корупціогенні фактори та техніко-юридичні недоліки проєктів нормативно-правових актів, способи їх виявлення та оцінки.
74. Шляхи усунення корупціогенних факторів у нормопроектіванні.
75. Проведення громадської антикорупційної експертизи.
76. Особливості проведення антикорупційної експертизи Національним агентством з питань запобігання корупції.
77. Правове регулювання державної реєстрації нормативно-правових актів.
78. Органи, що здійснюють державну реєстрацію нормативно-правових актів.
79. Акти, що підлягають державній реєстрації.
80. Терміни подачі нормативно-правових актів та терміни їх реєстрації.
81. Реєстрація спільно виданих нормативно-правових актів або актів, положення яких поширюється на інші органи.
82. Вимоги до нормативно-правових актів, що подаються на державну реєстрацію.
83. Підстави та порядок відмови у державній реєстрації нормативно-правових актів.
84. Скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правового акту.
85. Поняття та значення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
86. Мета створення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
87. Правові засади створення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
88. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів.
89. Значення опублікування нормативно-правових актів.
90. Терміни опублікування нормативно-правових актів.
91. Види офіційних друкованих видань.
92. Значення набрання чинності нормативно-правовими актами.
93. Способи набуття чинності нормативно-правовими актами.
94. Порядок набрання чинності актами, виданими різними суб'єктами нормотворчості.
95. Система законодавства, її ознаки та елементи.

96. Взаємозв'язок між елементами системи законодавства.
97. Поняття та цілі систематизації законодавства.
98. Види систематизації та їх загальна характеристика.
99. Результати систематизації.
100. Роль систематизації законодавства у процесі правового регулювання суспільних відносин.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.

2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.

4. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методичне забезпечення

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відом. Верхов. Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23.09.1997 № 539/97-ВР. Відом. Верхов. Ради України. 1997. № 49. Ст. 299.
3. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. Відом. Верхов. Ради України. 2010. № 14, 15, 16, 17. Ст. 133.
4. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014. № 794-VII. Відом. Верхов. Ради України. 2014. № 13. Ст. 222.
5. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017. № 2136-VIII. Відом. Верхов. Ради України. 2017. № 35. Ст. 376.
6. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII. Відом. Верхов. Ради України. 1993. № 1. Ст. 1.
7. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. Відом. Верхов. Ради 53 України. 2004. № 9. Ст. 79.
8. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. Відом. Верхов. Ради України. 2005. № 35, 36, 37. Ст. 446.
9. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950. Офіц. вісн. України. 2007. № 54. Ст. 2180.
10. Про газету Верховної Ради України «Голос України»: Постанова Верховної Ради України від 05.04.2011 № 3173-VI. Відом. Верхов. Ради України. 2011. № 28. Ст. 267.
11. Про затвердження Статуту редакції газети «Урядовий кур'єр»: Постанова Кабінету міністрів України від 26.04.2002 № 569. Офіц. вісн. України. 2002. № 18. Ст. 930.
12. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 № 503/97. Офіц. вісн. України. 1997. № 24. С. 11.
13. Про опублікування актів законодавства України в інформаційному бюлетені «Офіційний вісник України»: Указ Президента України від 13.12.1996 № 1207/96. Урядовий кур'єр від 19.12.1996.
14. Про інформаційний бюлетень «Офіційний вісник Президента України»: Указ Президента України від 12.02.2007 № 101/2007. Офіц. вісн. України. 2007. № 12. Ст. 409.

15. Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади: Указ Президента України від 03.10.1992 № 493/92. Збірник указів Президента України. 1992. № 4.

16. Про затвердження Положення про порядок здійснення обліку та систематизації законодавства в органах та установах юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 15.04.2004. Режим доступу: № 31/5 <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v31-5323-04>

17. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади: Постанова Кабінету міністрів України від 28.12.1992 № 731. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/731-92-п>

18. Про затвердження Положення про порядок здійснення обліку та систематизації законодавства в органах та установах юстиції України: Наказ Міністерства юстиції України від 15.04.2004. № 31/5. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v31-5323-04>

19. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів: Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2005 № 34/5. Офіц. вісн. України. 2005. № 15. Ст. 799.

20. Про видання та розповсюдження інформаційного бюлетеня «Офіційний вісник України»: Наказ Міністерства юстиції України від 22.12.2006 № 102/5. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0102323-06>

Основна:

1. Бержерон, Р. Правила нормопроекування. Київ. 1998.
2. Загальна теорія права: підручник. за ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2020. 568 с. 34
3. Косович, В. М. Удосконалення нормативно-правових актів України: техніко-технологічні аспекти: монографія. Львів: Львів. нац. універ. ім. Івана Франка, 2015. 568 с.
4. Правила оформлення проектів законів та основних вимог законодавчої техніки (Методичні рекомендації). Київ: Апарат Верховної Ради України. 2007.
5. Рабінович, П. Юридична техніка законотворення в Україні: загальні проблеми. *Вісник Академії правових наук України*. 1998. № 2. С. 18 – 28.
6. Ткачук А. Законодавча техніка: навч. посіб. Київ: ІКЦ «Легальний статус». 2011. 268 с.

7. Шутак І.Д., Онищук І.І. Юридична техніка: навч. посіб. для вищих навч. заклад. Івано-Франківськ, 2013. 496 с.

Допоміжна

1. Биля, І. О. Теоретичні основи використання нормотворчої техніки: автореф. дис... канд. юрид. наук. Нац. юрид. Акад. України ім. Я. Мудрого. Харків. 2004. 20 с.

2. Дзейко, Ж. О. Правила і засоби законодавчої техніки: загальна характеристика. Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. праць. 2005. Вип. 286: Правознавство. Чернівці: Рута. С. 25 – 29.

3. Кулик, О. Г. Методичні та організаційні засади систематизації законодавства України. Систематизація законодавства в Україні: проблеми теорії і практики. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ: Інститут законодавства Верховної Ради України. 1999. С. 127 – 130.

4. Меленко, С. Консолідація як вид систематизації нормативно-правових актів: дис... канд. юрид. наук: 12.00.01. Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2002.

5. Риндюк, В. І. Законодавча техніка: поняття, форми, види, реалізація в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К. 2008. 20 с.

6. Рішення Конституційного Суду України від 03.10.1997 р., № 4-зп (справа про набуття чинності Конституцією України). Офіц. вісн. України. 1997. № 42. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень 54 частини четвертої статті 94 Конституції України від 09.10.2007 № 7-рп/2007. Офіц. вісн. України. 2007. № 79. Ст. 2963.

Інформаційні ресурси

Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ubuv.gov>.

Національна парламентська бібліотека. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uplu.kiev.ua/>.

Державна науково-технічна бібліотека України (Київ). - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gutb/ u-t/ org/>

Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ognb.odessa.ua>.

Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://korolenko/kharkov>.

Vuzlib. Економіко-правова бібліотека. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vuzlib.net>.

Бібліотека Київського Національного університету будівництва і архітектури. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.knuba.edu.ua/>

Освітній портал Київського Національного університету будівництва і архітектури. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: org2.knuba.edu.ua/